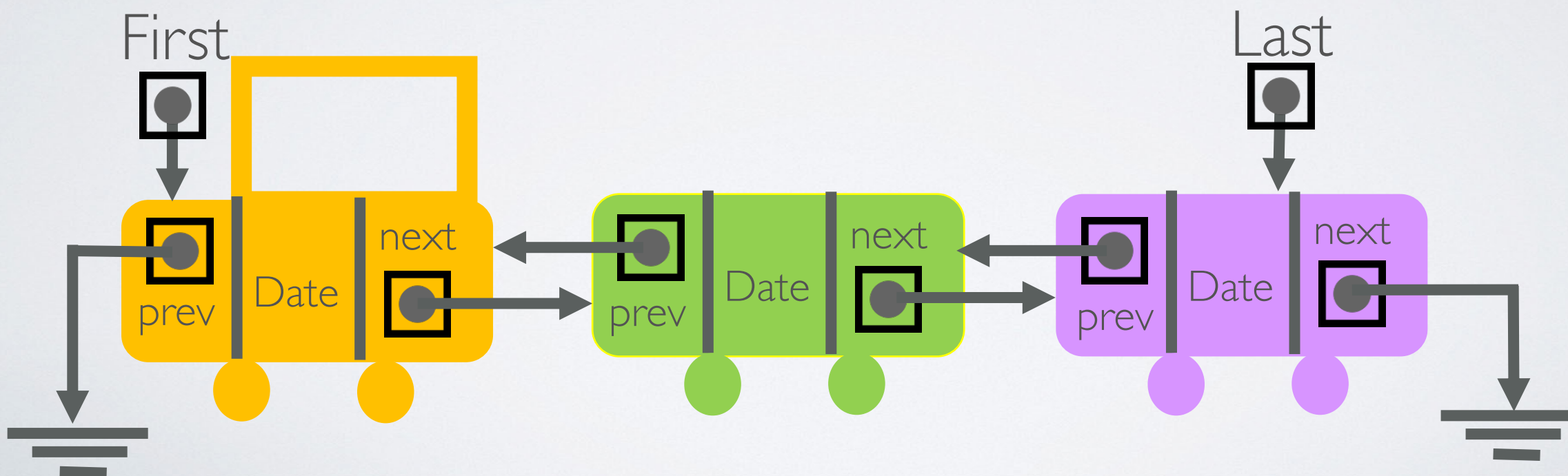

SDA CURS 2:

**LISTA DUBLU INLANTUITA,
LISTA SIMPLU INLANTUITA CIRCULARA,
STIVA, COADA**

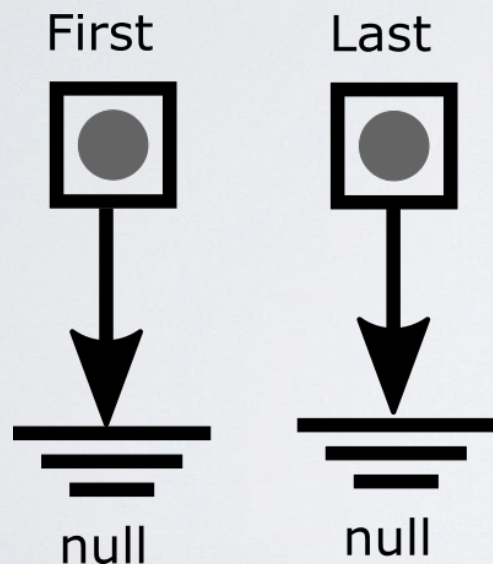
LISTA DUBLU INLANTUITA

- Tip special de lista in care informatia de legatura a fiecarui element cuprinde atat adresa elementului *precedent* (*prev*) din lista cat si adresa elementului *urmator* (*next*) – **inlantuire bidirectionala**

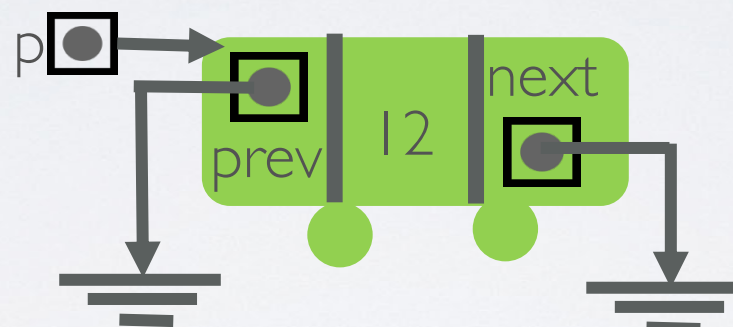

LISTA DUBLU INLANTUITA – OPERATII

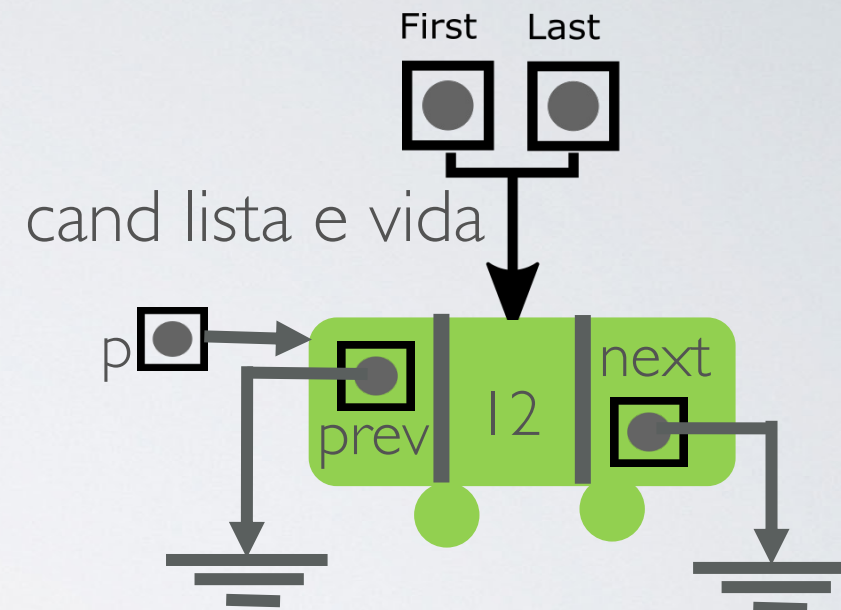
create_empty:
creaza o lista goala

insert_first -
cream elementul


```
NodeDL *p = (NodeDL *)malloc(sizeof(NodeDL));
p->key = 12;
p->next = NULL;
p->prev = NULL;
```



```
if (first == NULL)
{
    first = last = p;
}
```

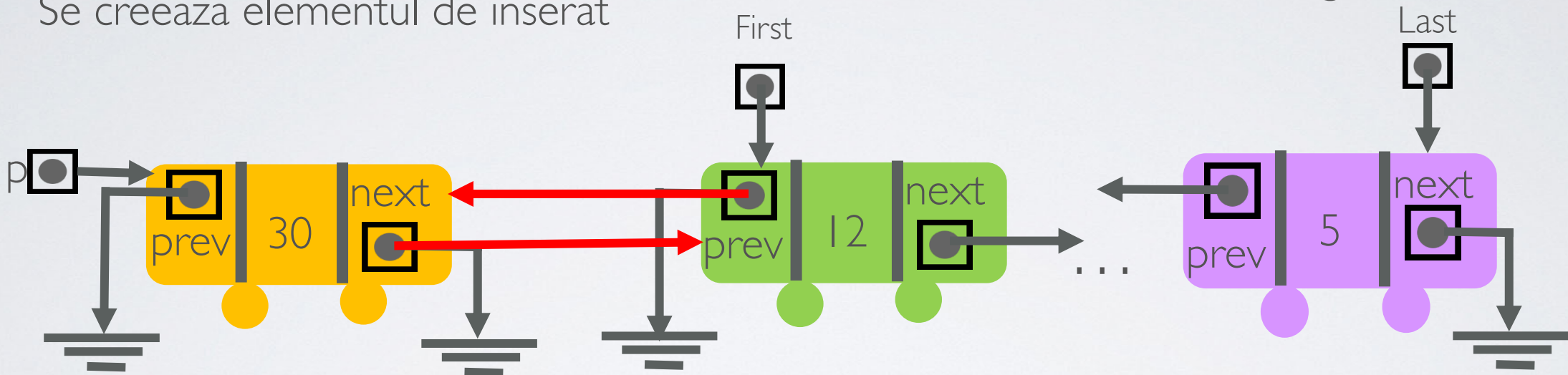
```
NodeDL *first = NULL, *last = NULL;
```


LISTA DUBLU INLANTUITA – INSERT_FIRST

insertFirst – cand lista are elemente

Se creeaza elementul de inserat

Se actualizeaza legaturile din lista.


```
NodeDL *p = (NodeDL *)malloc(sizeof(NodeDL));  
p->key = 30;  
p->next = NULL;  
p->prev = NULL;
```

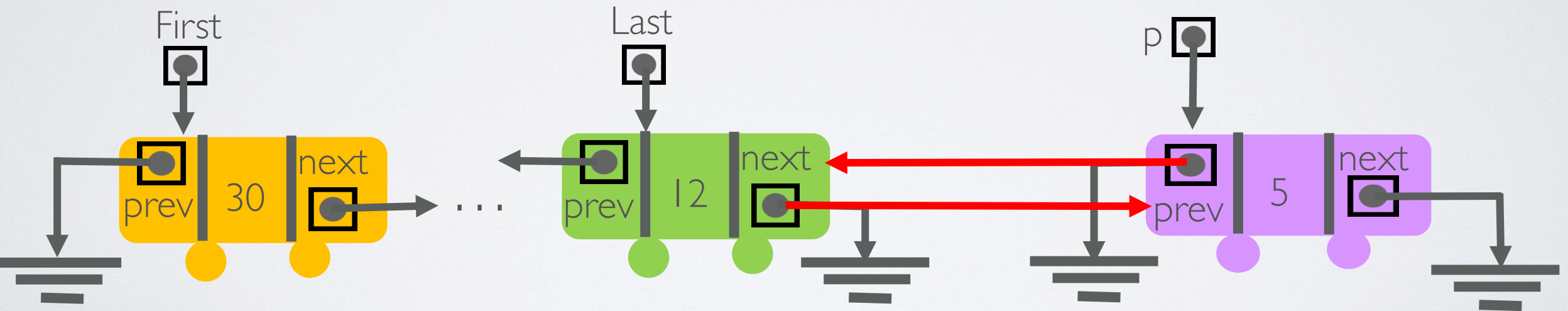
```
if (first != NULL)  
{ /* list is not empty */  
    p->next = first;  
    first->prev = p;  
    first = p;  
}
```

LISTA DUBLU INLANTUITA

INSERT_LAST

2. Inserare la final (append):

- Lista goala - ca si la insertFirst
- Lista nu e goala

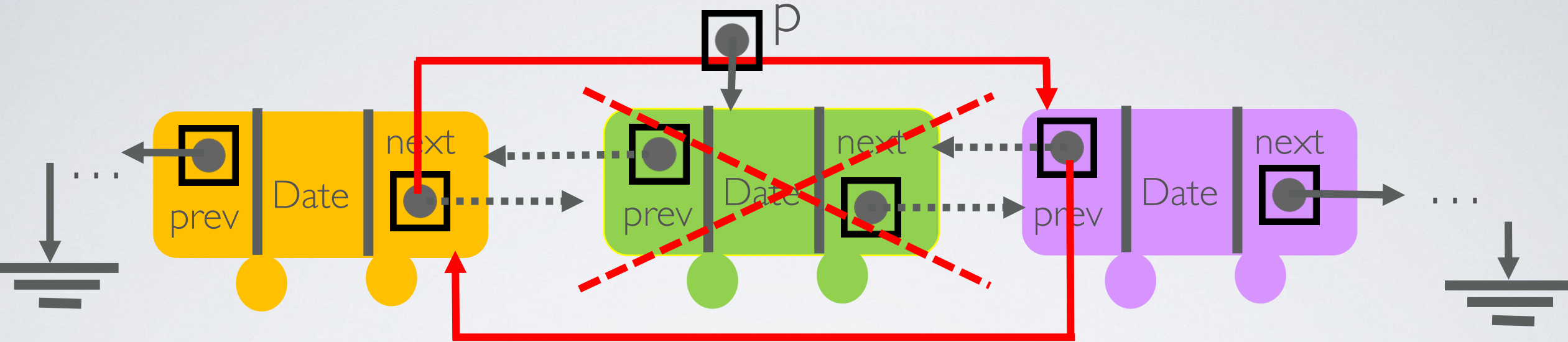
LISTA DUBLU INLANTUITA

INSERT IN INTERIORUL LISTEI

3. Inserare in lista ordonata, la pozitia k, inainte/dupa o anumita cheie – cazuri posibile:

- Lista goala: ca si mai inainte
- Lista cu elemente:
 - Inainte de primul nod (i.e. inserare la inceput)
 - Dupa ultimul nod (i.e. append)
 - **In interiorul listei**
 - trebuie traversata lista, si stabilit un pointer (*de ce nu 2?*):
 - nodul curent (va deveni **next** pt nodul inserat)
 - nodul inserat va deveni **prev** pentru nodul curent
- **Exercitiu!!!!**

LISTA DUBLU INLANTUITA DELETE_KEY (CAZUL GENERAL)

Cazuri speciale?

Pseudocod:

LIST-DELETE(L, p)

if $p.prev \neq \text{NIL}$

$p.prev.next = p.next$

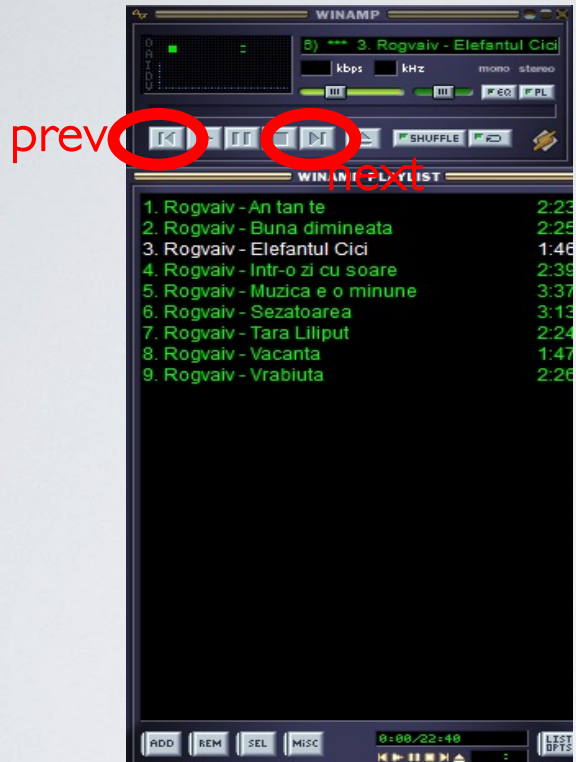
else $L.first = p.next$

if $p.next \neq \text{NIL}$

$p.next.prev = p.prev$

else $L.last = p.prev$

LISTA DUBLU INLANTUITA – UTILITATE

- Player de muzica cu butoane de next si previous
- Cache-ul din browsere, cu functionalitatea de *BACK-FORWARD* pe pagini
- Functionalitatea de *UNDO-REDO*
- Sisteme de operare – *planner* de fire de executie

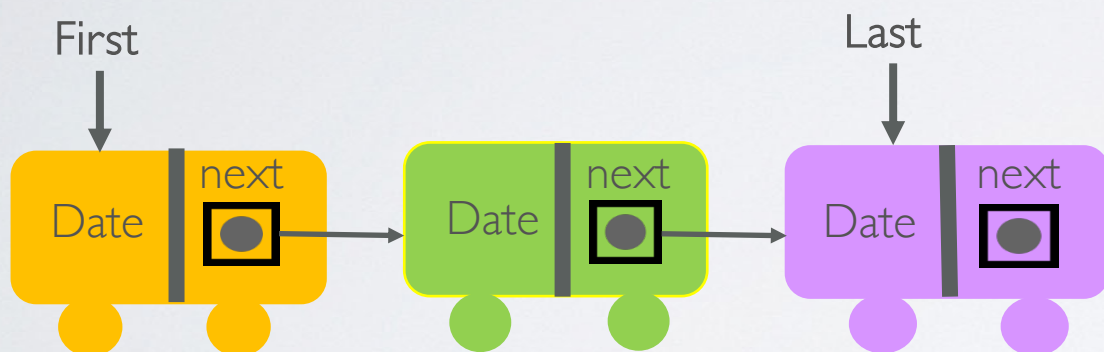
LISTA SIMPLU VS DUBLU INLANTUITA

EFICIENTA

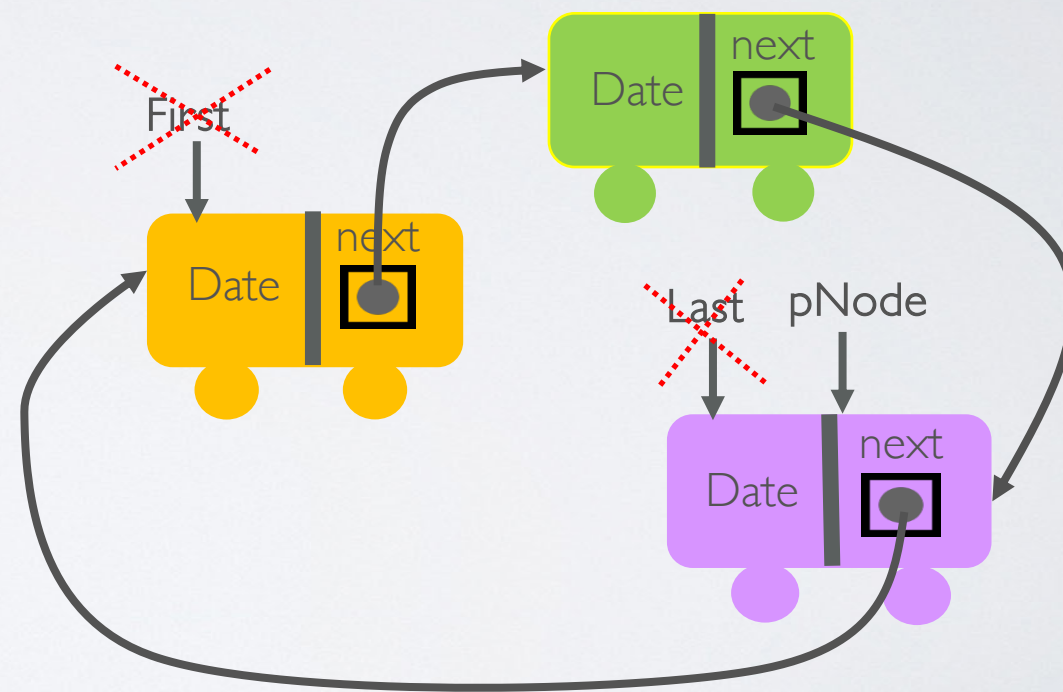
Operatie	Lista simplu inlantuita, cu first si last	Lista dublu inlantuita, cu first si last
<i>Inserare la inceput</i>	$O(1)$	$O(1)$
<i>Inserare la sfarsit</i>	$O(1)$	$O(1)$
<i>Inserare in interiorul listei (adresa cunoscuta)</i>	$O(n)$	$O(1)$
<i>Cautare dupa cheie</i>	$O(n)$	$O(n)$
<i>Stergere de la inceput</i>	$O(1)$	$O(1)$
<i>Stergere de la sfarsit</i>	$O(n)$	$O(1)$
<i>Stergere din interior (adresa nod data)</i>	$O(n)$	$O(1)$

LISTA CIRCULARA

Lista simplu/dublu inlantuita cu proprietatea ca primul element din lista urmeaza dupa ultimul element (pointerul next al ultimului element pointeaza catre primul element).

Lista simplu inlantuita

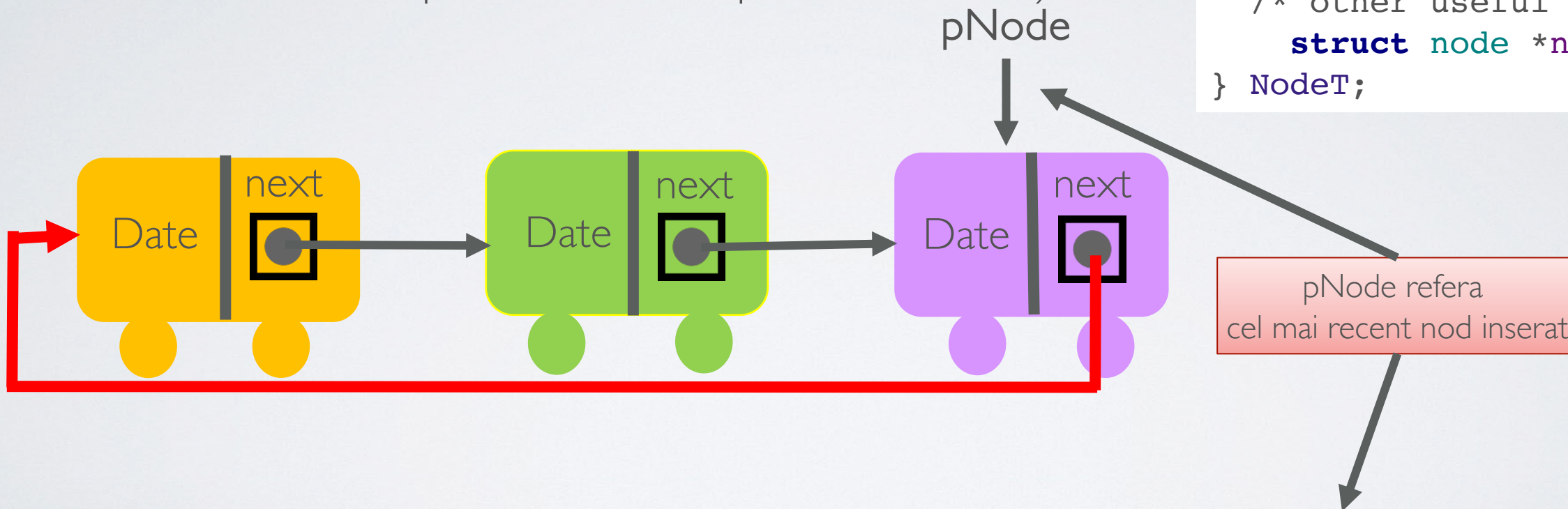

Lista simplu inlantuita circulara

LISTA CIRCULARA

- Lista simplu/dublu inlantuita cu proprietatea ca primul element din lista urmeaza dupa ultimul element (pointerul next al ultimului element pointeaza catre primul element).

```
typedef struct node {  
    int key;  
    /* other useful info */  
    struct node *next;  
} NodeT;
```


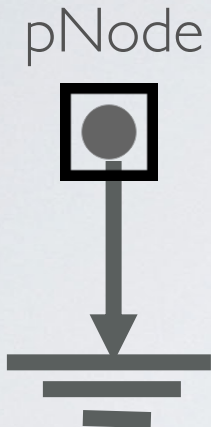
Se folosește un singur pointer **pNode** pentru a indica un element din lista – e.g. cel mai recent nod inserat

LISTA CIRCULARA - OPERATII

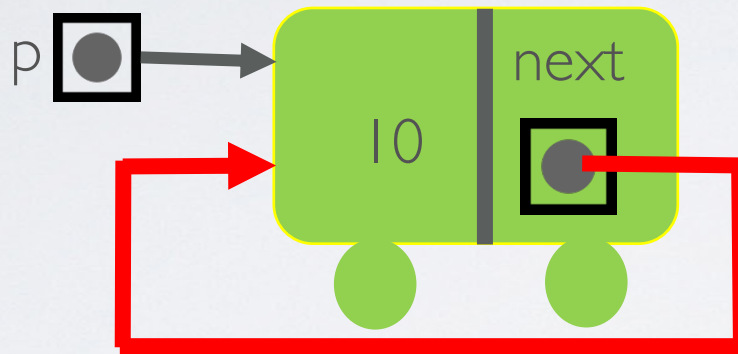
- Cautarea unui element (dupa cheie)
- Inserarea unui element
 - Pe **prima**/ultima pozitie in raport cu cel mai recent nod inserat (**inainte** / dupa pNode)
 - Dupa un anumit element
 - ...
- Stergerea unui element
 - Primul/ultimul (inainte / dupa pNode)
 - Dupa cheie
- **Exercitii !**

LISTA SIMPLU INLANTUITA CIRCULARA - OPERATII

insert_first:

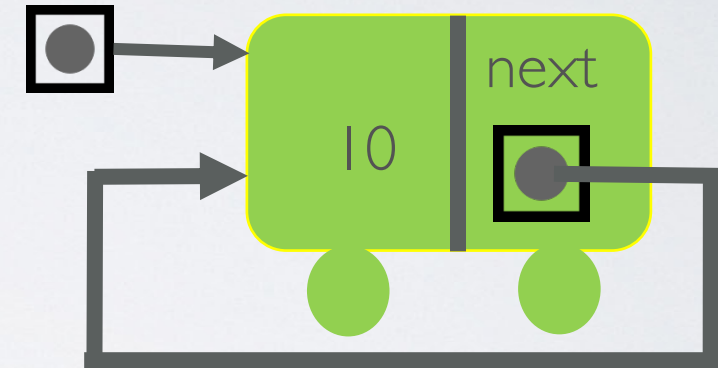


```
NodeT *pNode = NULL;
```



```
NodeT *p = (NodeT *) malloc(sizeof(NodeT));  
p->key = 10;  
p->next = p;
```

pNode = p


```
if (pNode == NULL)  
{ /* empty list */  
    pNode = p;  
}  
else  
{ /* list is not empty */  
    p->next = pNode->next;  
    pNode->next = p;  
    pNode = p; /* pNode points to most recently  
added element*/  
}
```

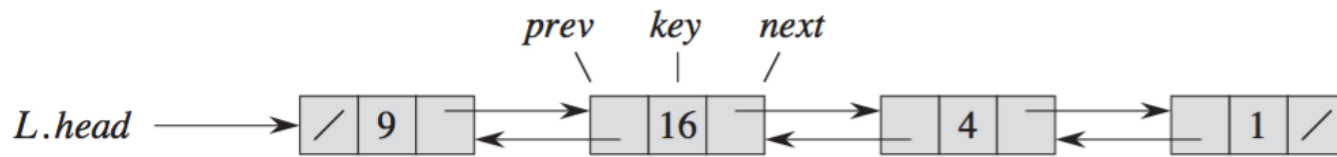
LISTA CIRCULARA - UTILITATE

- Utila pentru implementarea unei cozi
 - Mentinem pointer catre ultimul nod inserat (*tail*); *head* va fi nodul care urmeaza dupa *tail*
- Liste circulare dublu inlantuite se utilizeaza in implementarea unor structuri complexe (e.g. Fibonacci Heaps)

LISTE INLANTUITE CU SANTINELA

- O **santinela** este un element de lista *dummy* care ne permite sa eliminam necesitatea de a trata cazurile speciale (NULL).
 - nu contine informatie
 - contine toate campurile celorlalte elemente de lista (i.e. legaturile **prev** si **next**)
 - oricand avem in cod o referinta catre NULL, se inlocuieste cu referinta catre santinela.
 - lista dublu inlantuita -> lista dublu inlantuita circulara (daca utilizam santinela)

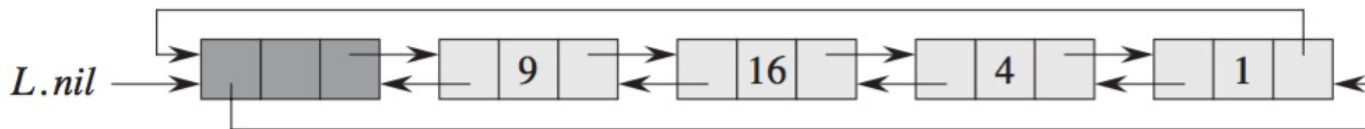
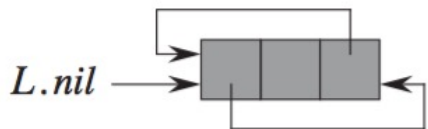
LISTA DUBLU INLANTUITA - FARA/CU SANTINELA

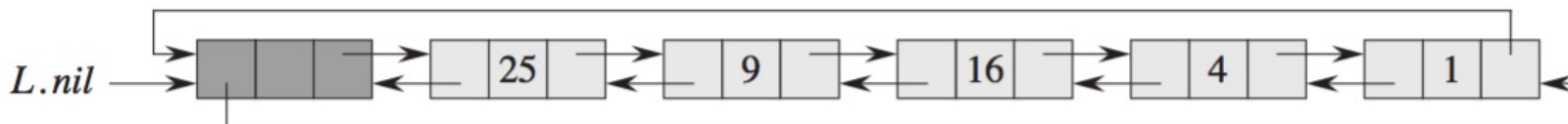
`insert_first(L, 25)`

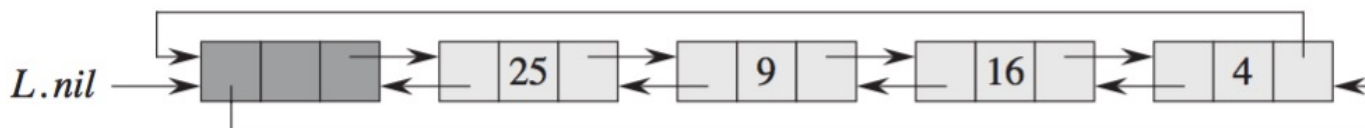
`delete(L, 1)`

`insert_first(L, 25)`

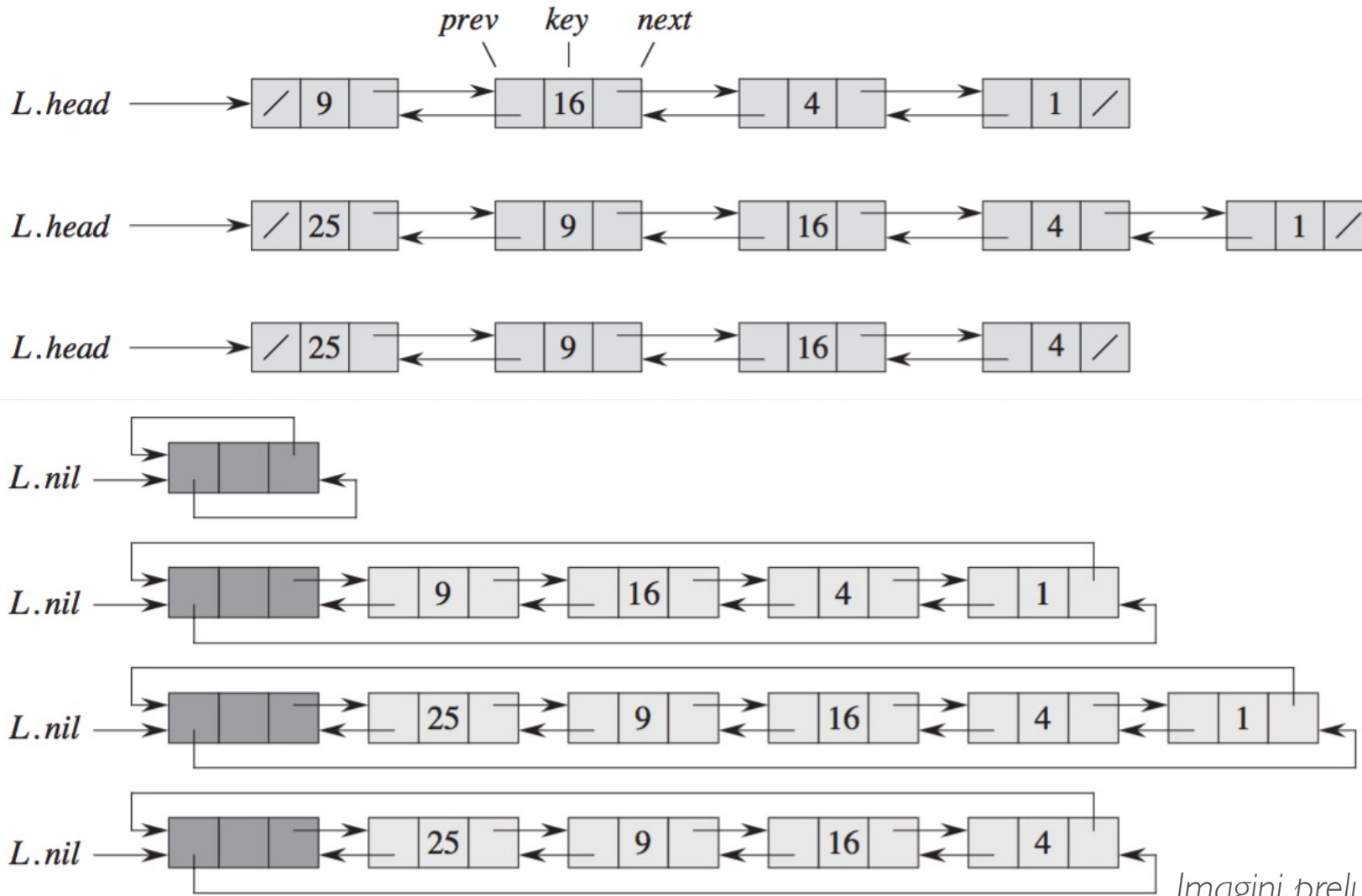

`delete(L, 1)`

Imagini preluate din Th. Cormen – "Introduction to algorithms"

LISTA DUBLU INLANTUITA - FARA/CU SANTINELA

delete(L,p)

if $p.prev \neq NIL$

$p.prev.next = p.next$

else $L.head = p.next$

if $p.next \neq NIL$

$p.next.prev = p.prev$

delete_s(L,p)

$p.prev.next = p.next$

$p.next.prev = p.prev$

STIVA

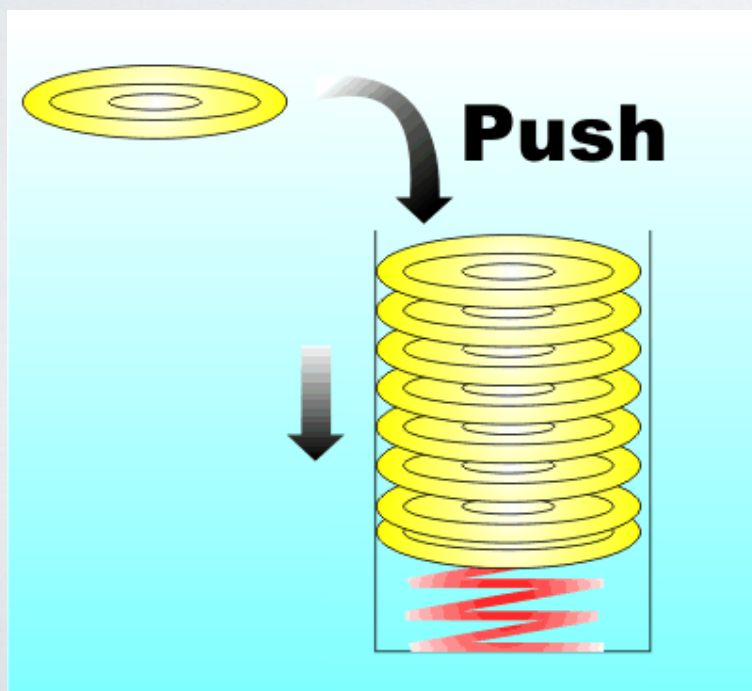
- o colectie de elemente cu politica de acces (inserare/stergere) de tip *LIFO* (*Last-In-First-Out*)
- elementele sunt inserate astfel incat, la orice moment, doar cel mai recent element inserat poate fi eliminat

STIVA

OPERATII FUNDAMENTALE

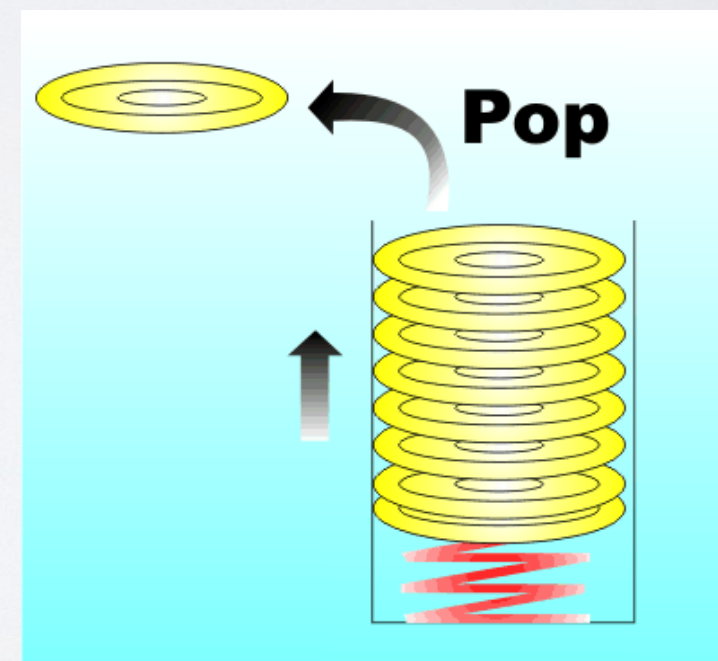
push(x): insereaza elementul x in varful stivei
(en. *top*, *stack pointer*)

- Intrare: ElementStiva; Iesire: nimic

pop(): Sterge elementul aflat in varful stivei, si il returneaza; daca stiva e goala, mesaj de eroare

- Intrare: nimic; Iesire: ElementStiva

STIVA

OPERATII ADITIONALE

- Utile dar nu fundamentale:
 - **size()**: returneaza numarul de elemente din stiva
 - Intrare: nimic; Iesire: intreg
 - **isEmpty()**: semnaleaza daca stiva este goala
 - Intrare: nimic; Iesire: boolean
 - **top()**: returneaza elementul din varful stivei, fara a-l sterge; daca stiva este goala, mesaj de eroare.
 - Intrare: nimic; Iesire: ElementStiva

STIVA: IMPLEMENTARE

Pseudocod:

PUSH(S,p)

$S.top = S.top + 1$

$S[S.top] = p$

POP(S)

if $S.top == 0$

error “underflow”

else $S.top = S.top - 1$

return $S[S.top + 1]$

- Folosim o *lista inlantuita*
- Simplu sau dublu inlantuita?
- De cate referinte avem nevoie pentru a implementa eficient operatiile? (i.e. first si/sau last)
- Folosim un *sir* (si mai ce?)
- Overflow?

STIVA: IMPLEMENTARE CU LISTA SIMPLU INLANTUITA

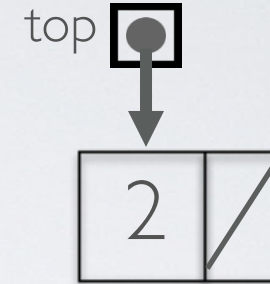
Echivalenta cu operatiile pe lista:

push = insert_first

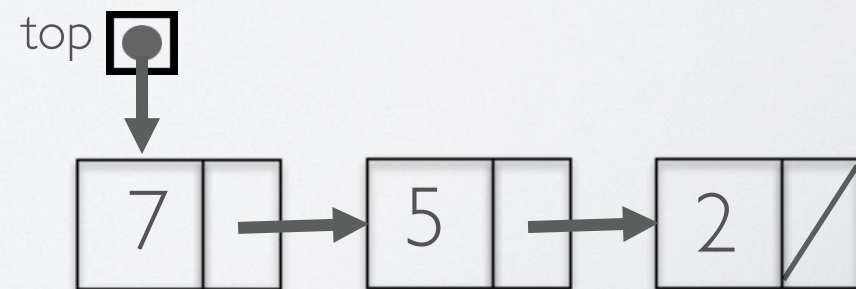
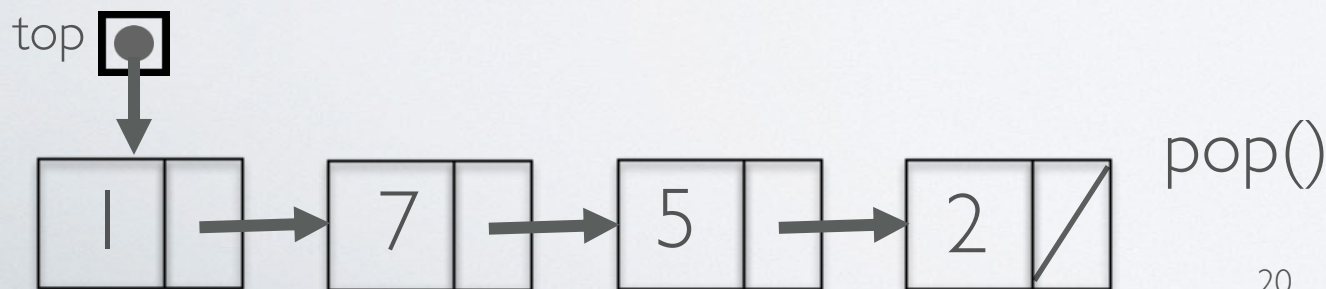
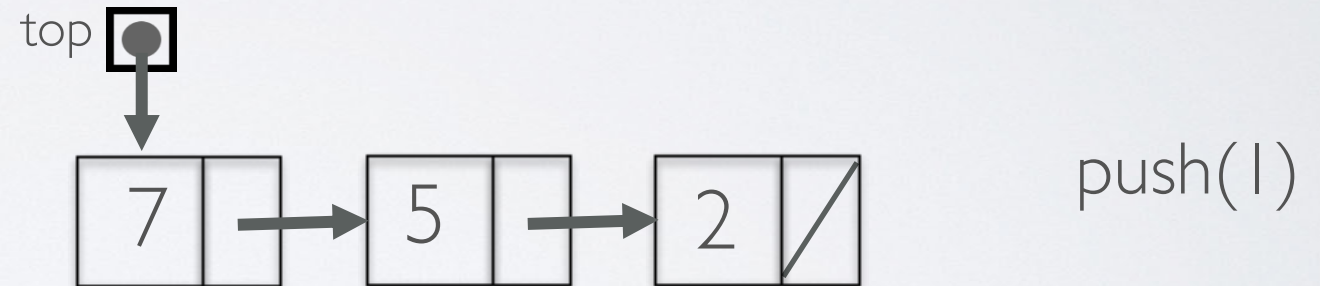
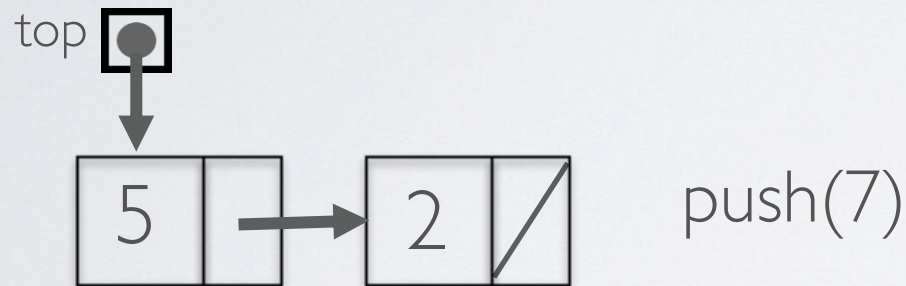
pop = delete_first

push(2)

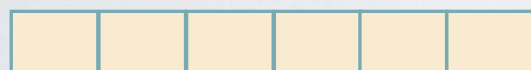

push(5)

STIVA: IMPLEMENTARE CU SIR

Definim un vector cu o capacitate data. Initial stiva e goala (i.e. Top = 0).

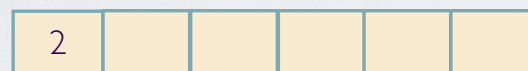
1 2 3 4 5 6

Top = 0;
Capacity = 6;

```
//push(x)
top++;
stiva[top] = x;
```

```
//pop
top--;
```

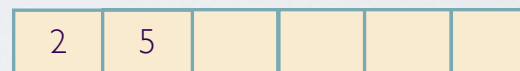
push(2)

1 2 3 4 5 6

Top = 1;
Capacity = 6;

push(5)

1 2 3 4 5 6

Top = 2;
Capacity = 6;

push(7)

1 2 3 4 5 6

Top = 3;
Capacity = 6;

push(1)

1 2 3 4 5 6

Top = 4;
Capacity = 6;

pop()

1 2 3 4 5 6

Top = 3;
Capacity = 6;

push(21)

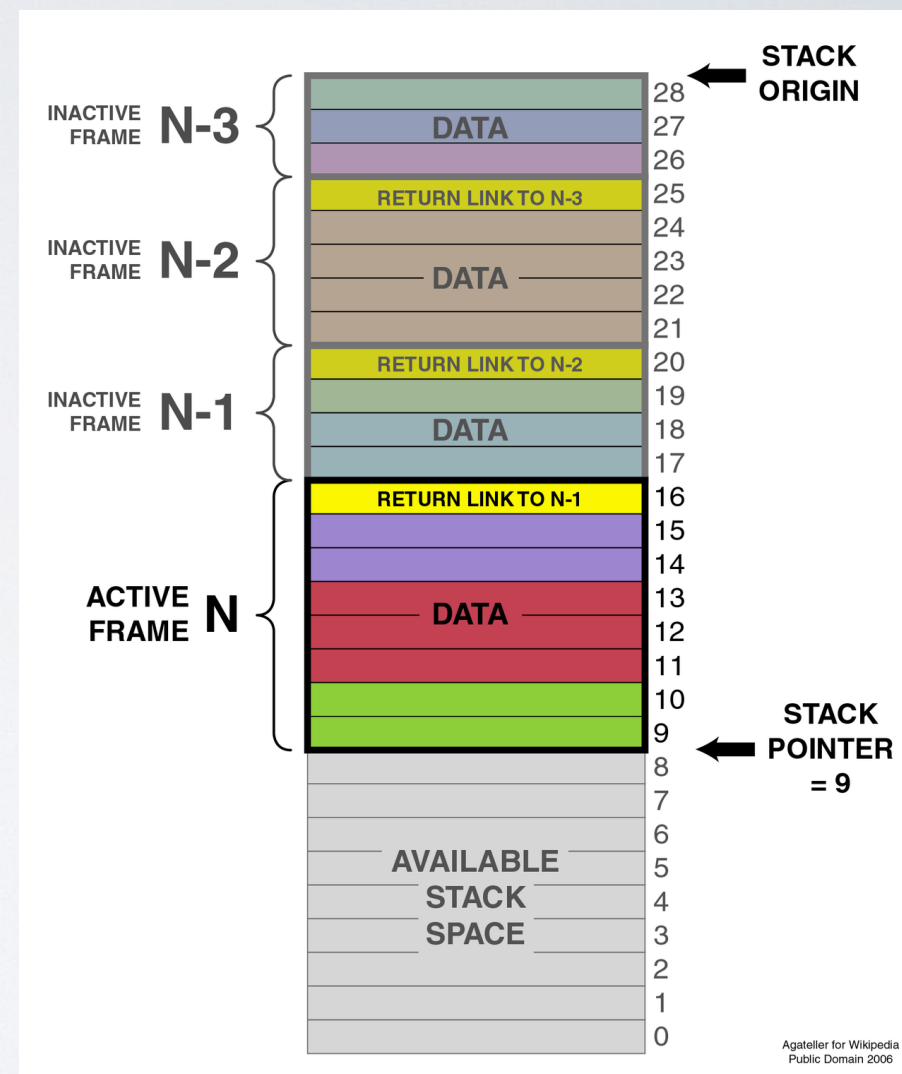

1 2 3 4 5 6

Top = 4;
Capacity = 6;

STIVA - UTILITATE

- Stiva apare in programe: *call stack*
 - Structura de date care stocheaza informatia despre subrutinele active ale unui program.
 - Mecanism cheie in apelul/iesirea functii/proceduri
 - Formata din *stack frames*
- Recursivitatea - stiva
 - Apel: *push stack frame*
 - Iesire: *pop stack frame*
 - *Stack frame*
 - argumente functie
 - variabile locale
 - adresa de iesire
- Evaluarea expresiilor aritmetice/logice
- Natural Language Processing
 - *Parsing* sintactic

COADA

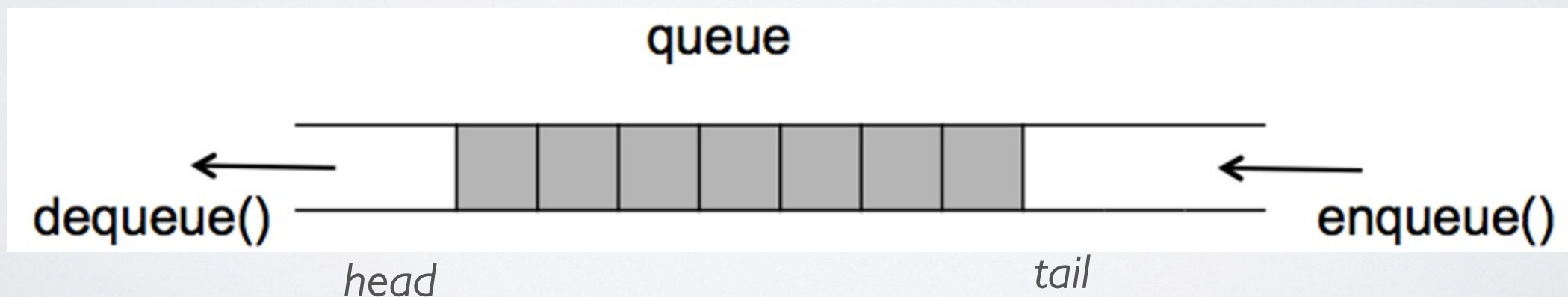

Colectie de elemente cu politica de acces (inserare/stergere) de tip *FIFO* (*First-In-First-Out*)

- Elementele sunt inserate astfel incat, la orice moment, elementul care a fost inserat la cel mai indepartat moment poate fi eliminat (cel mai vechi)
- Inserare: la **sfarsit** (tail, rear) - “enqueue”
- Stergere: de la **inceput** (head, front) - “dequeue”

COADA: OPERATII FUNDAMENTALE

- Operatii fundamentale:
 - **enqueue(elem)**: Insereaza elementul *elem* la sfarsitul cozii
 - Intrare: ElementCoada; Iesire: nimic
 - **dequeue()**: Sterge elementul aflat la inceputul cozii si il returneaza; eroare daca nu exista elemente in coada
 - Intrare: nimic; Iesire: ElementCoada

COADA: OPERATII ADITIONALE

Operatii utile dar nu fundamentale:

- **size()**: returneaza numarul de elemente din coada
 - Intrare: nimic; Iesire: intreg
- **isEmpty()**: semnaleaza daca coada este goala
 - Intrare: nimic; Iesire: boolean
- **front()**: returneaza elementul din varful cozii, fara a-l sterge; daca coada este goala, mesaj de eroare.
 - Intrare: nimic; Iesire: ElementCoadă

COADA: IMPLEMENTARE

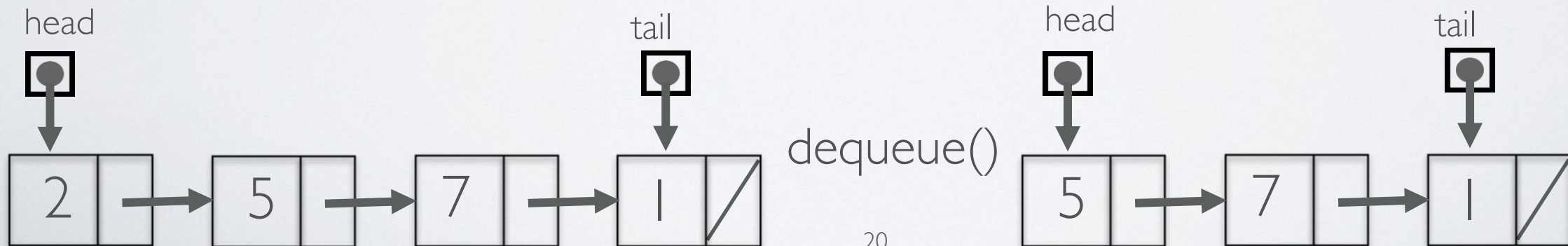
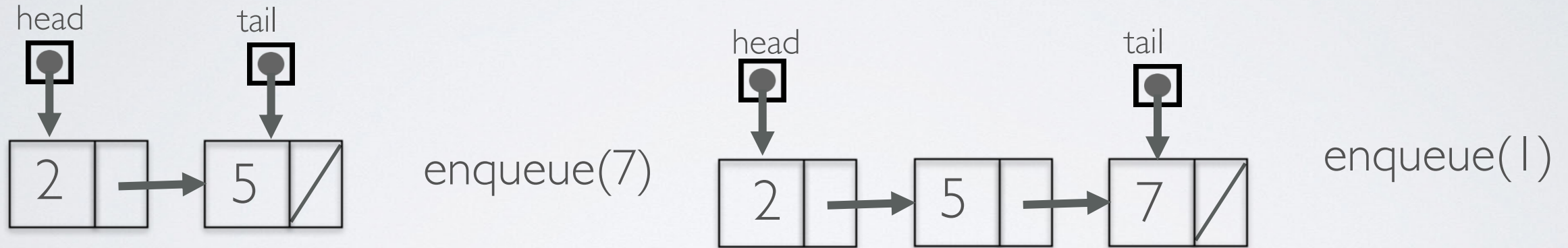
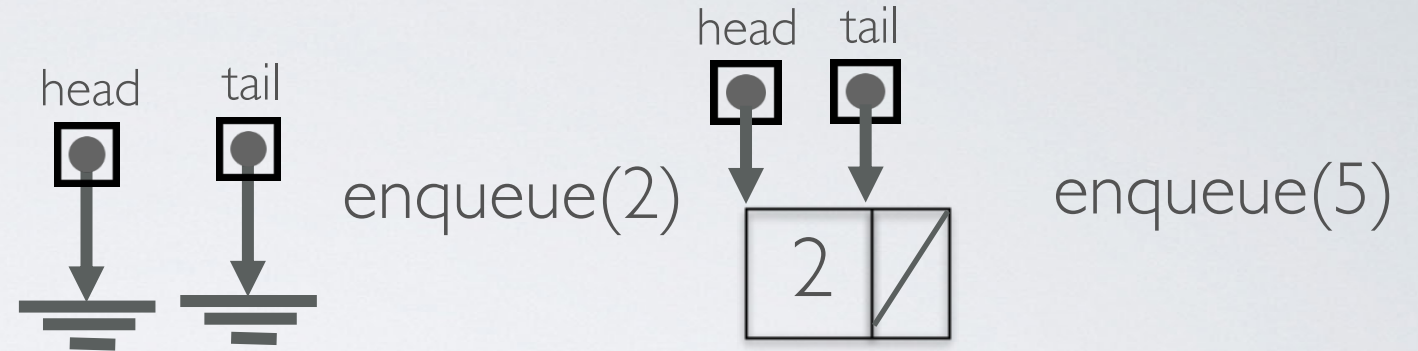
- Cum implementăm o coadă ?
 - Folosim o listă înlantuită
 - Simplu/dublu?
 - Cu first și last?
 - Cu sir

COADA: IMPLEMENTARE CU LISTE SIMPLU INLANTUITE

Echivalenta cu operatiile pe lista:

enqueue = insert_last

dequeue = delete_first

COADA: IMPLEMENTARE CU SIR

Definim un vector cu o capacitate data.

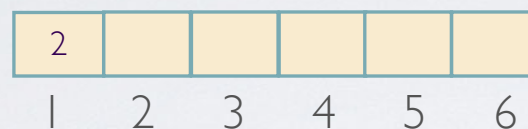

head = 0; tail = 0;

Size = 0;

Capacity = 6;

enqueue(2)

head = 1; tail = 1;

Size = 1;

Capacity = 6;

enqueue(5)

head = 1; tail = 2;

Size = 2;

Capacity = 6;

enqueue(7)

head = 1; tail = 3;

Size = 3;

Capacity = 6;

enqueue:

Pas 1 – Verificam daca coada este plina (size == capacity)

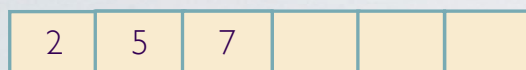
Pas 2 – Daca coada este plina trimitem mesaj de overflow si iesim.

Pas 3 – Daca coada nu este plina incrementam ultim ca sa “pointeze” la urmatorul spatiu liber (tail ++);

Pas 4 – Adaugam elementul pe pozitia lui ultim (coada[tail] = x;)

Pas 5 – Returnam success !

COADA: IMPLEMENTARE CU SIR

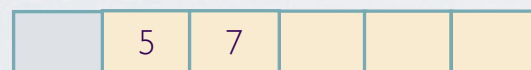
1 2 3 4 5 6

head= 1; tail= 3;

Size = 3;

Capacity = 6;

dequeue()

1 2 3 4 5 6

head= 2; tail= 3;

Size = 2;

Capacity = 6;

enqueue(1)

1 2 3 4 5 6

head= 2; tail= 4;

Size = 3;

Capacity = 6;

dequeue()

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 4;

Size = 2;

Capacity = 6;

dequeue:

Pas 1 – Verificam daca coada este goala(size == 0)

Pas 2 – Daca coada este goala trimitem mesaj de underflow si iesim.

Pas 3 – Daca coada nu este goala incrementam prim ca sa “pointeze” la urmatorul spatiu liber (head ++);

Pas 4 – Returnam success !

enqueue(20)

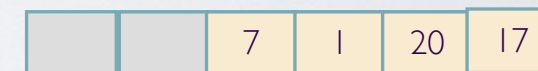
1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 5;

Size = 3;

Capacity = 6;

enqueue(17)

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 6;

Size = 4;

Capacity = 6;

enqueue(30) – ce se intampla?

COADA CIRCULARA

- Structura liniara in care operatiile sunt efectuate conform principiului FIFO dar ultimul element este conectat la primul element si formeaza astfel o structura circulara.
- Poate fi implementata folosind:
 - Liste simplu/dublu inlantuite
 - Vectori
- Utilitate
 - *Round Robin* – algoritm de planificare pentru resursele CPU

COADA: IMPLEMENTARE CU SIR – V2

1 2 3 4 5 6

head= 1; tail= 4;

Capacity = 6;

dequeue()

1 2 3 4 5 6

head= 2; tail= 4;

Capacity = 6;

enqueue(1)

1 2 3 4 5 6

head= 2; tail= 5;

Capacity = 6;

dequeue()

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 5;

Capacity = 6;

enqueue(20)

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 6;

Capacity = 6;

enqueue(17)

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 1;

Capacity = 6;

enqueue(30)

1 2 3 4 5 6

head= 3; tail= 2;

Capacity = 6;

head – adresa/pozitia primului element din coada

tail – adresa/pozitia unde ar trebui inserat urmatorul element la enqueue

size – nu e necesar; ce implica lipsa campului size?

COADA CIRCULARA: IMPLEMENTARE CU SIR – V2

Pseudocod:

ENQUEUE(Q, p)

$Q[Q.tail] = p$

if $Q.tail == Q.capacity$

$Q.tail = 1$

else $Q.tail = Q.tail + 1$

DEQUEUE()

$p = Q[Q.head]$

if $Q.head == Q.capacity$

$Q.head = 1$

else $Q.head = Q.head + 1$

return p

enqueue(30)

30		7	3	20	17
1	2	3	4	5	6

head= 3; tail= 2;

Capacity = 6;

enqueue(10)

30	10	7	3	20	17
1	2	3	4	5	6

head=3; tail= 3;

Capacity = 6;

Overflow??

Is this possible?

Codul nu trateaza overflow/underflow; Tema: fix it!

COADA – UTILITATE

- Scheduler (e.g. in sistemul de operare), pentru mentinerea ordinii de acces la resursele partajate
 - Printer scheduling
 - CPU scheduling (coada circulara)
 - Disk scheduling
- Transfer asincron de date
 - Buffere I/O, *pipes*, citire/scriere in fisiere

BIBLIOGRAFIE

- Th. Cormen et al – “Introduction to Algorithms”, 3rd ed: sect. 10.1, 10.2
- <https://www.doc.ic.ac.uk/~ar3/lectures/ProgrammingII/L3/Unit3Stacks&QueuesTwoUp.pdf>

EXERCITII

TEORIE

1. O literă înseamnă push iar un asterisc (*) reprezintă o operație pop() pentru o stivă. Se dă secvența de operații de mai jos realizate pe o stivă inițial vidă. Scrieți ce elemente vor fi returnate de operațiile pop().

E A S * Y * Q U E * * * S T * * * I O * N * * *

2. O literă înseamnă enqueue() iar un asterisc (*) reprezintă o operație dequeue() pentru o coadă. Se dă secvența de operații de mai jos realizate pe o coadă inițial vidă. Scrieți ce elemente vor fi returnate de operațiile dequeue().

E A S * Y * Q U E * * * S T * * * I O * N * * *

3. Considerați o stivă pe care se execută operații de push() și pop(). Operația pop() returnează și afișează valoarea nodului eliminat din stivă. Operația push(x) pune un nod cu valoarea x în stivă. Știm că se execută în ordine operații push(0), push(1), push(2) ... push(9) dar între aceste operații pot apărea și apeluri de pop().

Scrieți care e secvența de operații push(), pop() pentru fiecare din variantele de mai jos, și identificați dacă există vreo variantă care nu este validă (nu se poate afișa niciodată).

(a) 4 3 2 1 0 9 8 7 6 5

(b) 4 6 8 7 5 3 2 9 0 1

(c) 2 5 6 7 4 8 9 3 1 0

(d) 4 3 2 1 0 5 6 7 8 9

A. EXERCITII – LISTA SIMPLU INLANTUITA

I. Se citesc n cuvinte de la tastatura. Sa se numere frecventa de aparitie a fiecarui caracter si sa se stocheze caracterele intr-o lista **simplu inlantuita** – vezi cursul I. Sa se implementeze urmatoarele:

- operatia insertLast, insertFirst (curs I), deleteFirst, deleteLast
- afisareLista (curs I)
- Se citeste un cuvant de la tastatura; Sa se caute in lista fiecare caracter din cuvantul citit si sa se decrementeze frecventa de aparitie a acestuia. Daca frecventa este 0 sa se stearga nodul respectiv.

A. EXERCITII – LISTA DUBLU INLANTUITA

2. Se citesc n cuvinte de la tastatura. Sa se numere frecventa de aparitie a fiecarui caracter si sa se stocheze caracterele intr-o lista **dublu inlantuita**. Sa se implementeze urmatoarele:

- operatia insertLast, insertFirst (curs l), deleteFirst, deleteLast
- afisareLista (afisare incepand cu primul element, afisare incepand cu ultimul element)
- Se citeste un cuvant de la tastatura; Sa se caute in lista fiecare caracter din cuvantul citit si sa se decrementeze frecventa de aparitie a acestuia. Daca frecventa este 0 sa se stearga nodul respectiv.
- Folositi laboratorul 3 pentru rezolvare !

A. EXERCITII – LISTA DUBLU ÎNLĂNȚUITĂ

3. Se citesc n numere întregi. Stocați aceste numere într-o listă dublu înlanțuită sortată crescător. Să se implementeze următoarele:

- operația $\text{insertSorted}(\text{DList } *d, \text{int } x) \rightarrow$ inserează valoarea x în lista dublu înlanțuită astfel încât după inserare lista rămâne ordonată crescător.
- afisareLista (afisare începând cu primul element, afisare începând cu ultimul element)

4. Se dă o listă dublu înlanțuită ordonată crescător (considerați lista de la exercițiul 3).

Găsiți perechi de noduri din listă a căror sumă a valorilor este egală cu s , unde s se citește.

Exemplu: 1 (head) \leftrightarrow 2 \leftrightarrow 4 \leftrightarrow 5 \leftrightarrow 6 \leftrightarrow 8 \leftrightarrow 9 (tail)

$X = 7$ Output: (6, 1), (5, 2)

A. EXERCITII – STIVA SI COADA IMPLEMENTARE CU LISTE

5. Se citeste un sir de n numere intregi de la tastatura.

- Folosind functile implementate pe lista (insert, delete) sa se insereze numerele citite intr-o structura de tip **stiva**.
- Afisati continutul cozii dupa fiecare inserare.
- Stergeti primele 2 elemente din stiva.

6. Se citeste un sir de n numere intregi de la tastatura.

- Folosind functile implementate pe lista (insert, delete) sa se insereze numerele citite intr-o structura de tip **coada**.

A. EXERCITII – STIVA, COADA IMPLEMENTATA CU VECTORI

I 1. Se citesc n numere reale. Stocati aceste numere intr-o structura de tip **stiva** implementata folosind vectori.

- Operatii: init, push, pop

I 2. Se citesc n numere reale. Stocati aceste numere intr-o structura de tip **coada** implementata folosind vectori.

- Operatii: init, enqueue(), dequeue()

A. EXERCITII – LISTA CIRCULARA

13. Se citeste un sir de n numere intregi. Implementati urmatoarele operatii pe o lista simplu inlantuita circulara:

- Creare lista;
- Inserati primele $n/2$ numere ca pe prima pozitie in lista circulara;
- Inserati restul elementelor pe ultima pozitie in lista circulara;
- Cititi un numar si implementati o functie de cautare a acestuia. Returnati nodul care contine numarul.
- Daca numarul citit apare in lista, stergeti nodul care contine numarul citit.

14. Se da o lista simplu inlantuita circulara. Implementati o functie care imparte lista in jumatate (genereaza doua liste simplu inlantuite circulare, prima avand prima jumatate din elementele listei originale, a doua avand restul elementelor) – [sursa](#)

15. Implementati o coada circulara, folosind o lista dublu inlantuita (operatii: init, enqueue, dequeue)

A. EXERCITII - COMPLEXITATE

I 6. Analizati complexitatea operatiilor implementate la probleme